



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

161. Quæ ætas requiratur in præsentando ad beneficium curatum, aut non curatum sacerdotale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

clericus, quia non ista nominatio vel scripturæ confectio, sed illius coram habente instituere exhibitio est verè præsentatio. *Garc. num. 32.* ubi ostendit de tali præsentatione seu potius nominatione loqui citatam paulò antè decisionem Rota.

4. Respondeo ad secundum: clericus non incedens in habitu & tonsura clericali non est inhabilis ad obtinendam præsentationem; cum id nullibi in jure cautum sit. Sed neque Trid. aliquid circa hoc innovavit. Dispositio vero Sixti V. loquitur, non de præsentatione, sed institutione. *Corrad. l. 4. c. 6. num. 32.*

Questio 159. An, & quando præsentatus habere debeat aetatem requisitam à Trid. ad consecutionem beneficii, ad quod præsentatur?

Respondeo: debere adesse illam aetatem non solum tempore collationis, institutionis, sed etiam electionis, præsentationis, impetrationis, quibus jus ad beneficium acquiritur; quia verè sic electus & præsentatus beneficium obtinet, & concilium consecutionem verbis generalibus prohibet ante aetatem ab ipso statutam. *Castrop. r. 13. de benef. d. 4. p. 3. num. 20.* citans *Nav. conf. 2. num. 1. de atate & qualitate.* *Barb. de pot. Ep. p. 3. alleg. 60. num. 78.* *Valq. de benef. c. 3. §. 2. du. 3. num. 23.* ubi etiam addit, idem esse de tempore oppositionis, seu quo quis legitime se opponere potest, citatque pro hoc *Gutt. conf. 44. num. 7.* *Zevall. q. 693. n. 7.* *Perez de Lara.* Proinde præsentatio non secus ac collatio beneficii facta de eo, qui legitimam aetatem non habet, est irrita, utpote de persona inhabili, & contra formam à Concilio statutam. *Castrop. ibid. num. 21.* citans *Paris. de resign. l. 4. q. 9. num. 20.* *Ugol. de off. Episc. c. 50. §. 8. num. 3.* *Azor. p. 2. l. 6. c. 5. q. 12.* *Garc. & c.* Unde & illud sequi videtur, habere locum etiam in præsentatione, quod *Corrad. l. 3. c. 7. num. 5.* & alii passim tradunt de imperatione seu provisione beneficii; nimirum, quòd si quis tempore suæ impetrationis, seu provisionis, licet minor aetate requisita reperitur dispensativè promotus ad sacros Ordines, etiam presbyteratus, quos tale beneficium, quod impetrat, requirit, adhuc impetratio & provisio sit nulla.

Questio 160. magis adhuc in specie: An, & quando minores 14. annis (quæ est aetas jure novo Tridentini requisita ad beneficia simplicia, & de cetero etiam locum habet, etiamsi ea sint juris patronatus, etiam laicalis. Luc. de jurep. d. 20. n. 3. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 12. n. 157.) possint præsentari?

Respondeo primò: posse præsentari, quin & institui in beneficio minorem 14. annis, quin & puerum & infantem, ubi fundator in limine foundationis sic constituisset; cum enim lex vetans pueris conferri beneficia ecclesiastica sit variabilis, veluti à mero jure positivo dependens, juxta *c. 2. & 3. de atate & qualitate.* esset hæc constitutio fundatoris valida, nec ei derogatur per Trid. ut declaravit S. Congregatio Concilii. *Barb. loc. cit. num. 158.* *Garc. p. 7. c. 4. n. 9.* *Corrad. l. 4. c. 6. num. 23.* citans *Barb. de potest. Episc. alleg. 60. n. 73.* & plures Rotæ decisiones. *Lott. l. 1. q. 32. num. 34.* qui etiam ait, id procedere, etiamsi fundator aliàs voluisset beneficium esse sacerdotale, prout *Rot. decis. 14. de testam. in antiquis.*

2. Respondeo secundò: quòd si tamen fundator mandavit præsentari Clericum in minoribus constitutum, vel Clericum primæ tonsuræ; tunc, si fundatio beneficii facta esset ante Trid. (quando secundum juris communis dispositionem Clericus primæ tonsuræ in septimo anno ætatis capax erat beneficii simplicis) non intraret dispositio Tridentini; cum, ut dictum, talibus fundatorum dispositionibus non derogaret; adeoque adhuc modò post Trid. præsentari posset minor 14. annis, sicut is ante illud, ex mente fundatoris, utpote conformantis se dictæ juris communis dispositioni seu permissioni præsentare poterat. *Barb. loc. cit. num. 160.* *Corrad. loc. cit. num. 24. & 25.* Si verò fundatio facta post dictum Concilium, & fundator non expressè in ea cavuit, quòd minor 14. annis præsentari possit, sed tantum dixit: *præsentetur Clericus primæ tonsuræ*; jam talis minor præsentari nequeat; subintelligeretur enim in illa fundatoris constitutione; modò dictus Clericus habeat 14. annos requisitos à Trid. cujus dispositio tunc vigebat, & cum qua censetur fundator se voluisse conformare; cum verba debeant intelligi in terminis habilibus, & secundum dispositionem legalem, limiteturque voluntas testatoris per juris communis dispositionem, seu sit regulare, dispositionem hominis regulari in dubio cum dispositione legis, cui censetur se voluisse conformare. *Corrad. ibid. citans Casar. de Grassis de jurep. decis. 1. n. 6.* *Card. Luc. de jurep. d. 45. num. 10. & d. 70. num. 13.* Num autem sufficiat præsentandum attigisse, an verò requiratur complevisse annum 14. colligendum ex iis, quæ dicta sunt aliàs, ubi de aetate requisita ad singula beneficia. Vide *Garc. p. 7. c. 4. n. 11. & seq.*

3. Illud hic notandum, quòd si ad aetatem requisitam desit, quamvis parum, vel unus dies, vel hora, provisio facta sit nulla, eò quòd in his, quæ à jure determinata & limitata non liceat arbitrari, *Garc. loc. cit. nu. 84.* citans *Sanch. de matrim. l. 1. d. 16. num. 4.* extenditurque id ipsum expressè ad præsentationem *num. 85.* citans pro hoc *Nav. conf. 2. n. 1. de atate & qualitate.* Sufficere tamen ubi patronus præsentat absentem, quòd tempore, quo accedit nuncius cum scheda, præsentatus habeat aetatem requisitam, tenent *Rodrig. in summ. tom. 1. c. 30. num. 10.* & *Vega apud Garc. loc. cit. num. 88.* qui tamen id accipiendum ait juxta dicta à se *p. 7. c. 1. nu. 31.* hoc est, dicta à nobis *q. præced. in resp. prima.*

Questio 161. Quæ aetas requiratur in præsentando ad beneficium curatum, aut non curatum sacerdotale?

Respondeo: dum quis præsentatur ad beneficium parochiale, aut etiam ad capellaniam, quæ sacerdotalem ordinem, etiamsi habitu annexum habet, requiritur, ut tempore præsentationis realiter actu sit constitutus in 25. anno ætatis, id est, quòd illum attigerit, & in genere, debet quis tempore præsentationis esse in ea aetate, quam annexus beneficio, ad quod præsentatur, Ordo requirit.

2. Etiam si de cetero jura concedant, non tantum præsentato, sed actu instituto ad parochiam annum integrum, ut interea ad sacerdotium promoveri possit; cum dictus annus non deur ad complendam dictam aetatem, sed, ut *Abb. in c. cum in cunctis. num. 20.* ut qui tempore præsentationis est legitime ætatis, quantò citius, stans tamen temporibus, se promoveri faciat. *Corrad. l. 3. c. 7. num. 3.* *Garc. p. 7. c. 1. num. 8.* juxta *Clem. ult. de atate & qualitate.*

& clarum Rotæ decif. in una Firmiana jurisp. 14. Novemb. 1786. coram Orano. & Gl. in c. ei, cui, de prob. in 6. quam, ut ait Garc. fequuntur omnes, & exprefse Jo. And. num. 1. ubi ait: Licet hæc opinio non modicum rigoris habeat in eo, qui est omnino proximus ætati legitima, nimis tamen præfumptuofum esse, hoc aſſertivè dicere, & conditoris esse, non glosatoris, huic æquitati providere. Idem tenet Franch. in cit. c. ei, cui. & ex eo Lott. l. 2. q. 47. num. 18. dum ait, jus commune in hac materia ufque adeo rigorem fervat, ut dum ætatem in promotio exigat, non contentetur, ut is valde proximus fit ætati idoneæ, v. g. etiamfi ante prima Ordinationum tempora completurus eſſet ætatem requifitam.

Quæſtio 162. Præſentandus ad beneficium ſacerdotale, an & quando debeat eſſe actu ſacerdos?

Refpondeo: ſicuti, num beneficium ſacerdotalem Ordinem annexum habeat, nec ne, ita num præſentatus habere debeat tempore præſentationis dictum Ordinem; an verò ſufficiat habere illum habitu, ſeu talis fit præſentatus, ut intra annum ad præbyteriū promoveri poſſit, pendet ex mente ſeu voluntate fundatoris (vel etiam ſtatuti, ſi exinde requiritur) Corrad. & Lott. paulò poſt citandi. Quæ mens ex verbis fundatoris eſt merienda & colligenda; de quo plura ſub initium primæ partis. Illud hic breviter reperendum, quòd, dum verba fundationis vel ſtatuti reſpiciunt actum præſentationis, v. g. diceretur: præſentetur præbyter; vel præſentetur ſacerdos, qui miſſas celebret, præſentandus neceſſariò tempore præſentationis debet eſſe ſacerdos, & non ſufficit habere ætatem requifitam ad ſacerdotium. Si verò verba non reſpiciunt actum præſentationis, ſed potiùs proſecutionem illius, v. g. ſi diceretur: præſentetur, qui miſſas celebret; vel etiam: qui miſſas per ſe celebret: vel, quòd obviniens beneficium miſſas dicat: vel, præſentetur, qui miſſas celebrare teneatur: vel ſi ſimpliciter conſtituat fundator, & exprimat beneficium eſſe ſacerdotale; cum hæc omnia ſignificent & reſpiciant proſecutionem ipſius præſentationis, & tempus poſt institutionem, non requiritur, ut fit actu præbyter; ſed ſufficit, ut talis fit habitu tempore præſentationis, ſeu habeat ætatem, ut poſſit promoveri tunc ad ſacerdotium, hoc eſt, attingerit 25. annum, & intra annum fieri ſacerdos; qualitas enim juxta verba intelligitur ſecundùm ſtatutum illius. Corrad. l. 3. c. 7. num. 4. Garc. p. 7. c. 1. num. 79. & ſeq. Lott. l. 2. q. 47. a num. 8. Sed neque in hoc faciendâ eſt diſtinctio inter fundationem laici & Eccleſiaſtici, ita ut ex fundatione laici requiratur tunc actu ſacerdotium; ex fundatione autem Eccleſiaſtici tunc ſufficiat eſſe habitu præbyterum; eò quòd Eccleſiaſtici cenſentur ſe voluiſſe conformare diſpoſitioni juris canonici, quòd, dum ſimpliciter exigat Ordinem aliquem in promovendo ad beneficium, cenſetur contentari, quòd quis habeat talem Ordinem habitu, ſeu ut habeat ætatem requifitam ad talem Ordinem, eumq; ſuſcipiat, quamprimum poſſit, ut docere videntur Gut. Lamb. Ferret. Azor. p. 2. l. 6. c. 24. q. 3. & 4. apud Garc. n. 82. & apud Lott. num. 15. Barbat. & Rota. Nam ſi in fundatione laici iſta verba importent, quòd requiratur actu ſacerdotium, idem etiam importabunt in fundatione Eccleſiaſtici, & econtrâ; ſi id non impor-

tent in fundatione Eccleſiaſtici, etiam non importabunt in fundatione laici. Garc. loc. cit. num. 83. Lott. loc. cit. num. 16. dicens, dictam diſtinctionem nullo jure aut ratione ſultam eſſe.

Quæſtio 163. Præſentatio illiterati quando nam fit jure ipſo irrita?

Refpondeo: liquis omnino illeteratus fit, ut literas latinas nequidem legere ſciat, illius, uti electio & proviſio, ita etiam præſentatio ipſo jure irrita eſt. Argumento c. ult. de temp. ord. in 6. quia ut dicitur c. illiteratos. diſt. 38. literis carens ſacris non poteſt eſſe aptus officiis. Laym. in c. cum in cunctis. de elect. §. inferiora num. 10. Si quis tamen legere & ſcribere ſciat, licet non intelligat, ejus præſentatio, uti & facta ei aliàs collatio beneficii, videtur ipſo jure eſſe valida: eſt, ut colligitur ex Trident. ſeſſ. 7. c. 3. & ſeſſ. 24. c. 12. reſcindi debeat. Laym. ibid. num. 11. citans Nav. in c. ſi quando. de reſcript. except. 12. num. 8. ſi tamen beneficium eſt curatum, aut Eccleſiæ Cathedralis, ad quam ita illeteratus promovetur, ipſo jure irrita eſt promotio, Argumento c. cum in cunctis. & c. ult. de ætat. & qualit. Laym. ibid. Porò de literatura requiſita ad beneficia, vide Lott. l. 2. q. 50. & quæ p. 1. dicta ſunt. item dicenda infra de collatione.

Quæſtio 164. Num patronus, dum idoneus eſt, præſentare poſſit ſe ipſum per ſe, vel per alium ad beneficium ſui juris patronatus?

1. Refpondeo ad primum negativè; ita enim expreſſè decifum eſt c. per noſtras. h. t. debet enim eſſe diſtinctio, ut gl. in cit. c. v. præſentare. inter præſentantem & præſentatum, ſicut inter dantem & recipientem, inter baptizantem & baptizatum, Corrad. l. 4. c. 2. num. 12. Caſtrop. cit. p. 7. n. 2. Pirh. h. t. num. 89. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 12. num. 193. citans quamplurimos cum communi. Proceditque idipſum etiam in beneficiis ſimplicibus; tamenſi enim in cit. c. per noſtras. ſermo fit de perſonatu; eadem tamen ratio, in qua fundatur decifio dicti cap. ne ſcilicet Clerici ſeipſos præſentantes incidant in vitium ambitionis, etiam locum habet in beneficiis ſimplicibus. Jo. And. in cit. c. num. 3. Abb. n. 2. Barb. num. 7. quos citant & ſequuntur Corrad. num. 16. Pirh. num. 90.

2. Poterit nihilominus patronus, quando jam eſſet præſentatus ab alio compatrono (poſſe enim patronos, dum plures ſunt, unum ex ſe ipſis nominare ſeu præſentare, Argumento c. congregato. 16. q. ult. & c. quia propter. & c. ne pro defectu. de elect. ubi permittitur electoribus unum ex ſe deligere, tradit Caſtrop. cit. p. 7. n. 3. citatque gl. in c. conſultuit. h. t. Lamb. l. 2. p. 19. & 20. Ricc. in pr. reſol. 174. num. 3. Azor. p. 2. l. 6. c. 24. q. 3. Tufch. lit. Pa. concl. 595. Barb.) præſentationi jam de ſe factæ conſentire (quia tum ſe non ingeſſit, neque ambitioſus reputabitur, ſed magis vocatus ab aliis) non quidem dicendo: præſento meipſum; ſed conſentio præſentationi de me factæ: ac proinde debet præcedere aliorum patronorum de eo factæ præſentatio, & ei de hac conſtare, uti ei conſtaret, dum præſentatio facta fuit palam per vota aperta; non autem, quòd illa fiat eodem tempore; ſi enim is unà cum aliis, abſque eo, quòd ſcire poterat, ſe ab aliis præſentatum (ut fieret, dum præſentatio facta per viam ſecreti ſcrutinii) adhuc nulla foret præſentatio; & juxta decif. Rotæ in Pergam. Capellaniam coram Burar. to decif. 316. num. 2. locus eſſet diſpoſitioni c. per noſtras;